

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	ZŠ s MŠ, Radoľa 326, 023 36 Radoľa
4. Názov projektu	Škola pre život
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S208
6. Názov pedagogického klubu	Čítame, rozumieme, tvoríme
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	07.09.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ s MŠ, Radoľa 326
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Lenka Ščambová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsradola.edu.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Obsahom prvého septembrového stretnutia pedagogického klubu Čítame, rozumieme, tvoríme boli informácie S. Zipserovej o slovách cudzieho pôvodu v textoch a ich porozumení, zvyšovanie frekvencie výskytu cudzích slov v jazykových textoch a dôležitosti ich objasňovania pre rozvoj čitateľskej gramotnosti vo vyučovaní jazykov.

Kľúčové slová:

čitateľská gramotnosť, cudzie slová, slovníky cudzích slov, pravidlá pre úspešné vyhľadávanie cudzích slov, termíny, jazykové slovníky, aspekty ČG

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

1. Otvorenie stretnutia, privítanie členov klubu.

2. Oboznámenie členov klubu s programom stretnutia.

3. Čítanie s porozumením je neoddeliteľnou súčasťou všetkých vyučovacích predmetov. Predpokladom pre ich zvládnutie sú čitateľské zručnosti, ich zvládnutie a primeraná úroveň.

Poznáme tri aspekty čitateľskej gramotnosti:

1. Procesy porozumenia – vyhľadávanie informácií, vyvodzovanie záverov, interpretovanie myšlienok, hodnotenie obsahu.

2. Ciele čítania, ktoré súvisia s motiváciou žiakov sú:

čítanie na získavanie informácií – sprostredkované rôznymi druhmi informačných textov,

čítanie pre estetický zážitok – súvisí s čítaním beletrie.

3. Čitateľské návyky a postoje – podporujú celoživotné vzdelávanie

Aby mohli byť tieto aspekty naplnené, žiaci by mali byť vedení k tomu, aby vedeli v textoch vyhľadávať informácie, interpretovať myšlienky, hodnotiť obsah a vyvodzovať závery.

V jazykových aj ostatných výučbových textoch sa stále viac objavujú odborné slová – termíny a slová cudzieho pôvodu.

Ak chceme, aby žiaci týmto slovám porozumeli, môžeme im priamo povedať slovenský význam

týchto slov, alebo zvoliť pracnejší, ale o to účinnejší spôsob objasňovania, akým je **práca so slovníkmi**.

Slovník cudzích slov je výkladový slovník, ktorý vysvetľuje významy cudzích slov. Presnejšie povedané: je to výkladový slovník, ktorý vysvetľuje významy slov a ustálených slovných spojení (presnejšie: lexém alebo spojenie lexém) - niekedy aj skratiek, značiek a niektorých gramatických morféme - cudzieho pôvodu prevzatých do domácej slovnej zásoby, okrem kalkov a často okrem zdomácnených slov a niekedy okrem niektorých či všetkých citátových výrazov. Spomínané vysvetlenie môže byť formou synonym, opisu (parafrázy) či definície v domácom jazyku. Slovník cudzích slov vysvetľuje aj slová či ustálené slovné spojenia, v ktorých je cudzieho pôvodu len ich časť. Okrem vysvetlenia významu slovník cudzích slov typicky obsahuje aj stručné údaje o pôvode, výslovnosti a gramatike vysvetľovaného výrazu. Slovníky cudzích slov sú (prinajmenšom koncom 20. storočia) najbežnejšie slovníky v každodennej praxi a je po nich veľký dopyt. Tým, že (dnes už) často obsahujú vysvetlenia termínov z oblasti techniky a prírodných vied, majú v istom zmysle blízko k odbornému výkladovému slovníku. Keďže často vychádzajú formou doplneného vydania majú v istom zmysle blízko aj k slovníkom neologizmov. Slovník cudzích slov obyčajne uvádza stručné údaje o pôvode a gramatike, výslovnosť, štýlovú charakteristiku, ako aj pravopisné a hláskoslovné varianty daného slova či slovného spojenia. Výklad odborných termínov je často rozdelený podľa jednotlivých odborov.

Slovník cudzích slov má dvojakú úlohu. Vysvetľuje nielen význam, ale aj pôvod cudzieho slova. Preto sa v ňom uvádza i jazyk, z ktorého dané slovo prešlo do materinského jazyka,

Za objasňovaným slovom sa v zátvorkách vyznačuje jazyk, z ktorého slovo pochádza a hneď potom sa vysvetľuje jeho význam,

V slovníkoch tohto druhu bývajú aj odkazy na pôvod cudzieho slova: spomína sa grécky a latinský vplyv a málo sa berie alebo sa neberie do úvahy národný jazyk, z ktorého mohli byť slová prevzaté, to značí, že obchádza sprostredkujúci jazyk, prostredníctvom ktorého sa cudzie slová dostali do jazyka, v ktorom je slovník cudzích slov zostavený.

Predtým, ako začneme pracovať, oboznámime žiakov s niekoľkými **pravidlami**, ktoré majú využívať **pre úspešné vyhľadávanie výrazov**:

- Slová hľadajte v základnom tvare – Nominatív singuláru (kritika)
- Prídavné mená hľadajte v mužskom rode, nevystupňované, dajte prednosť prídavnému menu pred príslovkou (sofistikovaný)
- Slovesá hľadajte v neurčitku (sloveso zakončené na ť- likvidovať)
- Vyvarujte sa predponám ne-, hľadajte slová v kladnom význame (ekonomický)
- Uprednostnite hľadanie slov s príponou –ácia pred zakončenými príponou –nie (likvidácia)

13. **Záver a odporúčania:**

Vyučujúce sa zhodli:

- čitateľsky gramotný človek je pripravený obohacovať svoju slovnú zásobu aj o slová cudzieho pôvodu a rozumie ich významu, preto budú na vyučovacích hodinách venovať priestor aj rozvoju týchto zručností prostredníctvom práce so slovníkmi cudzích slov.

14.	Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Slávka Zipserová
15.	Dátum	08.09.2020
16.	Podpis	
17.	Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Lenka Ščambová
18.	Dátum	10.09.2020
19.	Podpis	